

European
IP Helpdesk

ec.europa.eu/ip-helpdesk

European IP Helpdesk

Stay ahead of the innovation game.

Noțiuni de Proprietate Intelectuală și
Drepturi de Proprietate Intelectuală

Liliana Pop, European IP Ambassador, 12 decembrie
2025

European IP Helpdesk

- Inițiativă de servicii a Comisiei Europene
- Adresată **beneficiarilor actuali și potențiali ai proiectelor finanțate de UE, cercetătorilor și IMM-urilor din UE**
- Servicii gratuite de informare privind proprietatea intelectuală (PI)
- Asistență practică în managementul PI și al inovației
- Grup internațional de experți în domeniul PI din diverse domenii tematice
- Schemă unică de cooperare cu Enterprise Europe Network: 48 de ambasadori din 28 de țări UE

www.iprhelpdesk.eu

Training

free online and on-site sessions

Website

frequent updates from the world of IP and innovation

Helpline

confidential treatment of individual IP questions

Publications

practical IP knowledge through high-level publications

Ambassadors

local IP support throughout Europe

Events

info point at key networking events and conferences

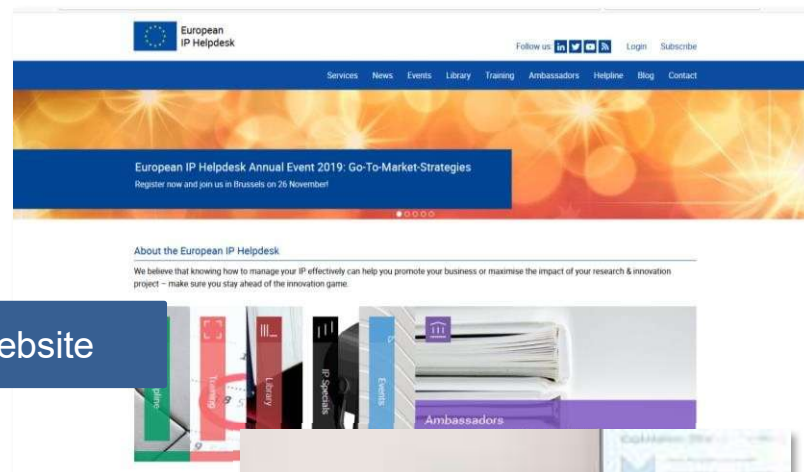
IP Helpdesks ale CE

Publicații și instrumente de informare

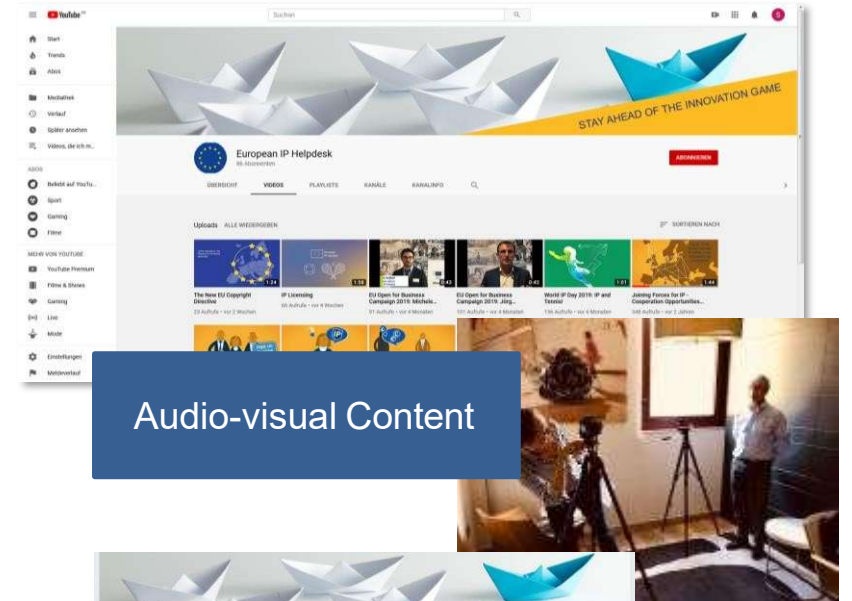
Website

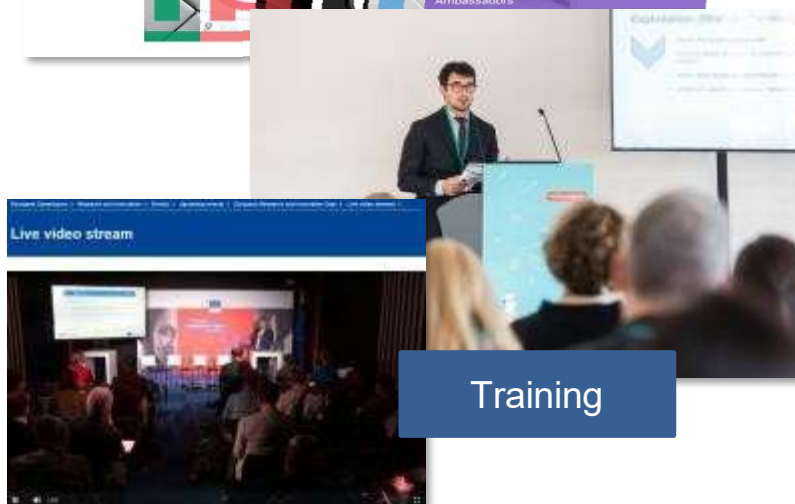
Publications

Audio-visual Content

Training

Social Media

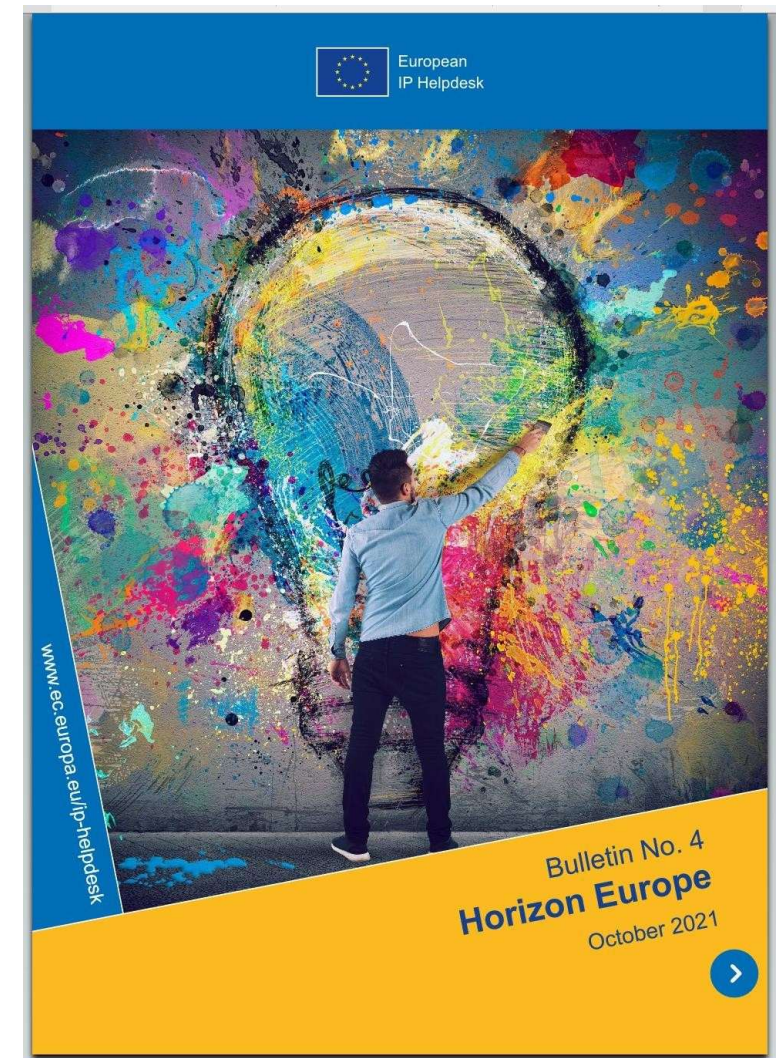

Buletin nou! Horizon Europe

Contents

Introducing Horizon Europe ____ 2 <i>Promoting science and technological development in Europe</i>	Rapid & Transparent Publishing: Introducing Open Research Europe ____ 14 <i>An interview with the Open Research Europe team</i>
The EU Valorisation Policy ____ 4 <i>Putting Horizon Europe into context</i>	European Innovation Council ____ 16 <i>Accelerating the scale-up of game-changing innovations to shape Europe's future</i>
What Is New? ____ 6 <i>Central novelties related to research valorisation in Horizon Europe</i>	European Institute for Innovation and Technology ____ 18 <i>Powering solutions and nurturing entrepreneurial talent in Europe</i>
Making Results Matter ____ 9 <i>Introducing the Horizon Results Platform and Horizon Results Platform TV</i>	How EIT InnoEnergy puts IP strategies into practice ____ 19 <i>An interview with Bart Lindekens, IP Director of EIT InnoEnergy</i>
Horizon Results Booster Success Story ____ 11 <i>Supporting tidal energy take-off</i>	News from the European IP Helpdesk Team ____ 20 <i>Publications, training and other activities</i>
Horizon IP Scan ____ 12 <i>Helping SMEs manage and valorise IP in R&I collaborations</i>	

Sumar

- Proprietate Intelectuală (PI) & Drepturi de Proprietate Intelectuală
- Valoarea drepturilor de PI
- Instrumente de protecție a PI
- Valorificarea activelor intangibile
- Costurile drepturilor de PI (DPI)
- Monitorizare și cercetare documentară

European
IP Helpdesk

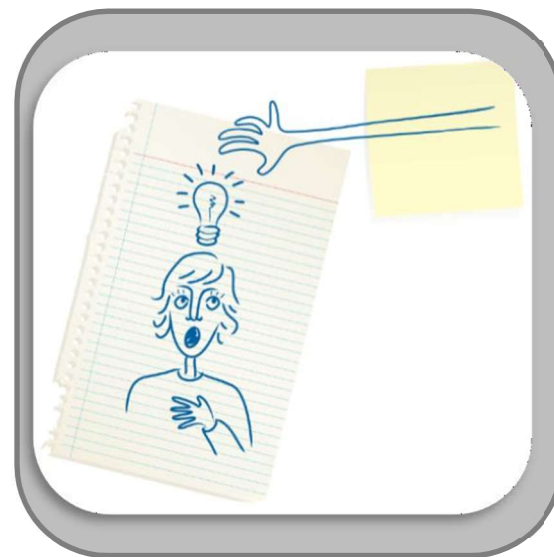
ec.europa.eu/ip-helpdesk

Proprietate Intelectuală (PI) & Drepturi de Proprietate Intelectuală (DPI)

Proprietate Intelectuală

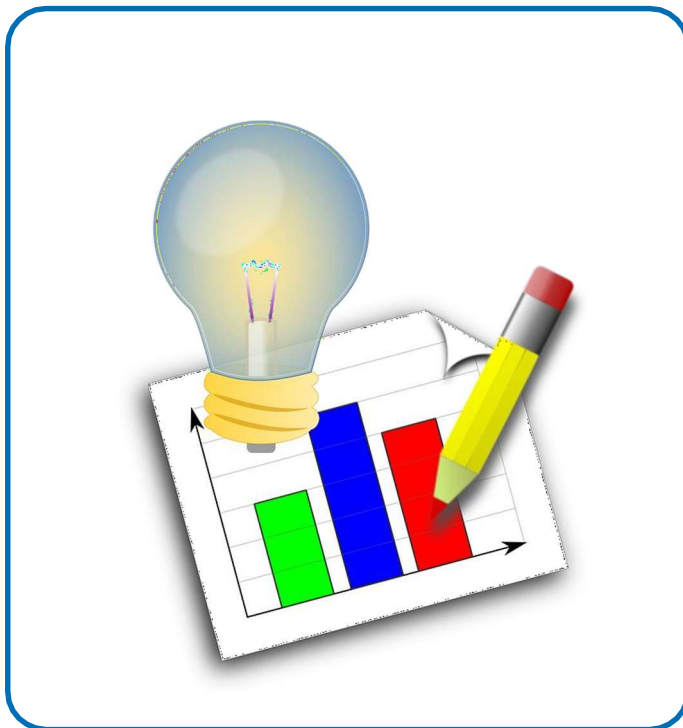
Rezultate ale creativității
intelectului uman

Creații care nu pot fi
cuantificate sau măsurate

Proprietate Intelectuală

Proprietate Intelectuală vs. Drepturi de Proprietate Intelectuală

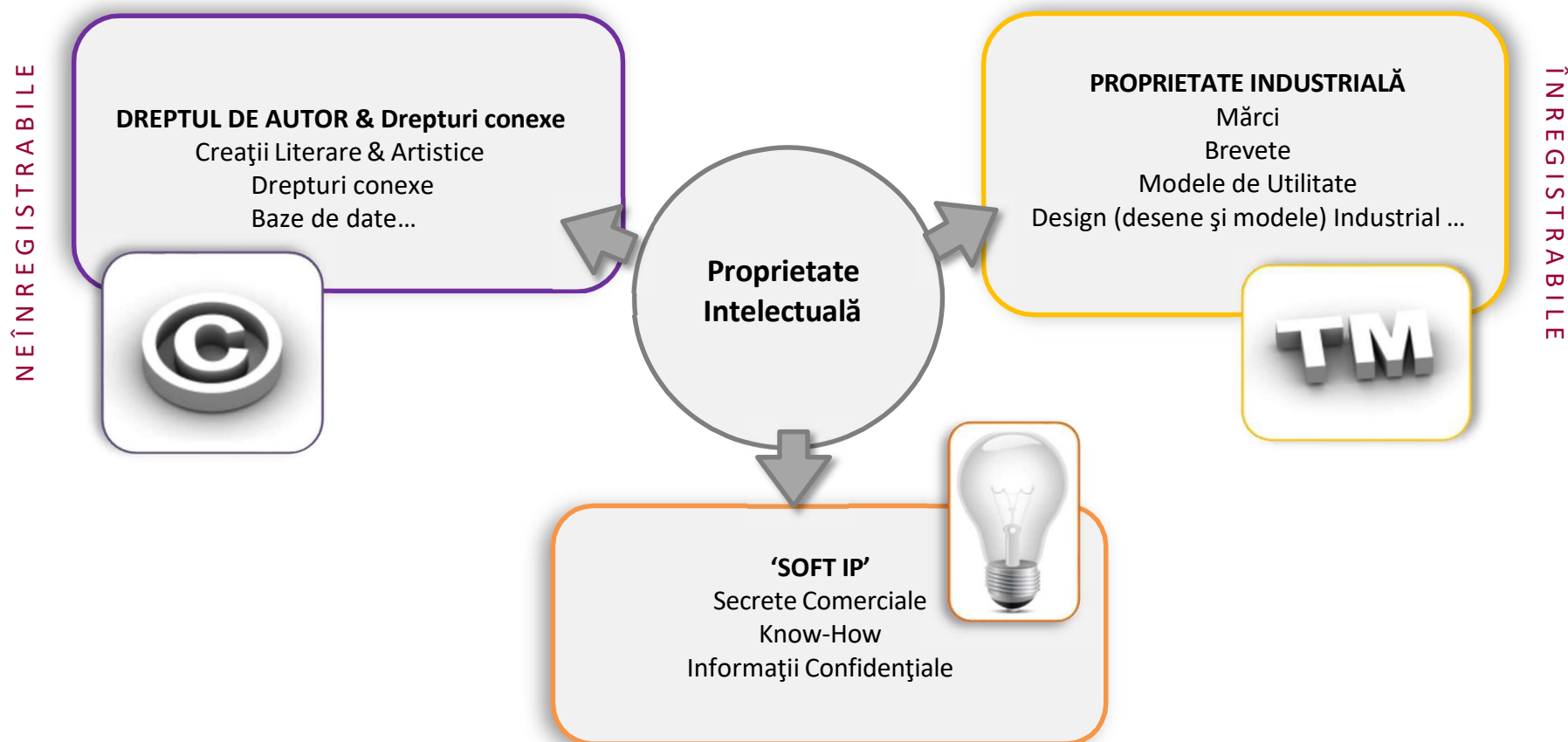

vs.

Drepturi de Proprietate Intelectuală

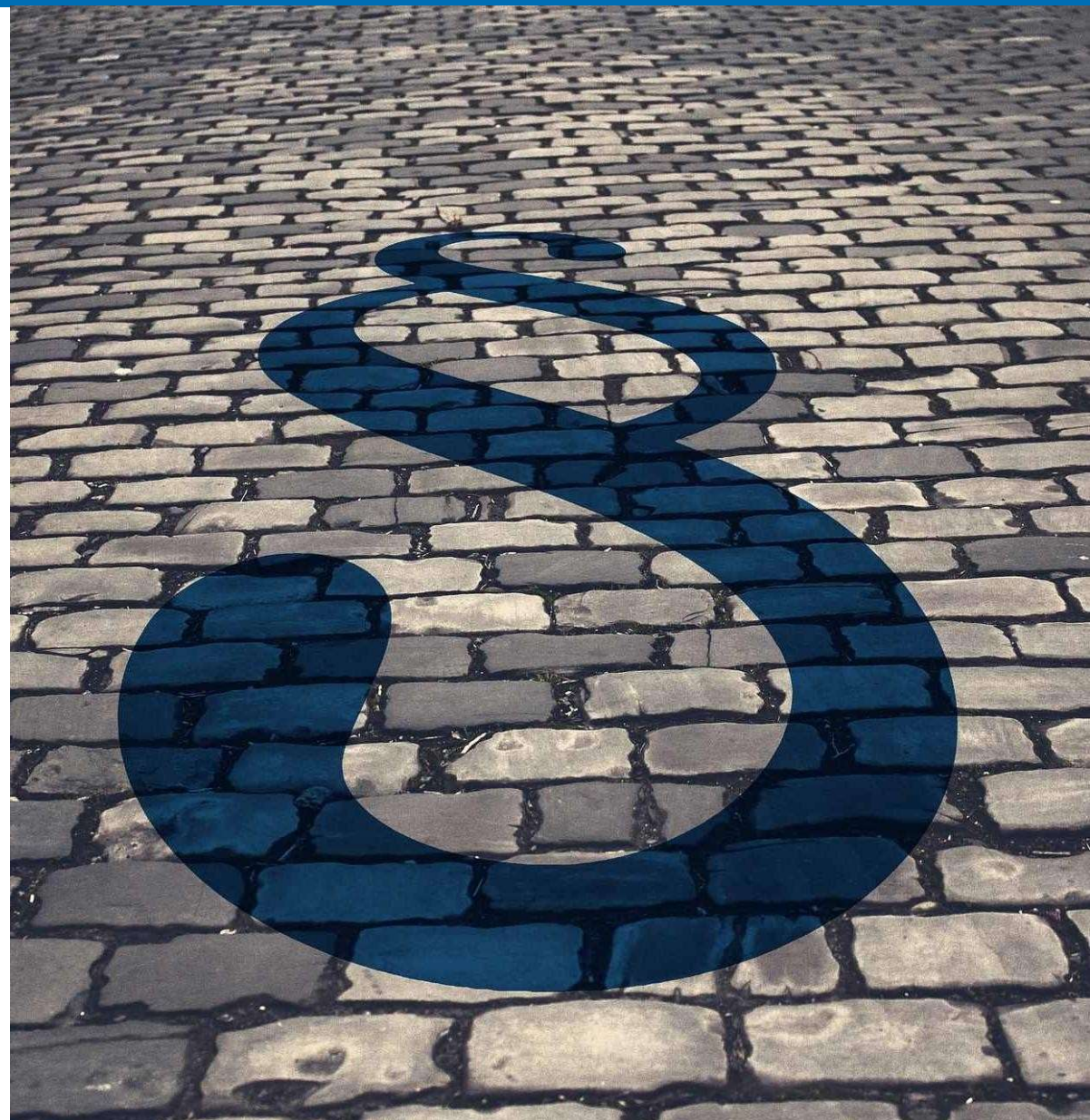
Proprietatea Intelectuală presupune acțiune!

Drepturile de Proprietate Intelectuală sunt **drepturi exclusive**, care îi permit unei organizații să prevină utilizarea activelor ei intangibile de către competitori.

DAR Drepturile de Proprietate Intelectuală implică **acțiune**: proprietate ≠ protecție!

De aceea este crucial ca **activele PI să fie**:

- ✓ *Protejate*
- ✓ *Monitorizate*
- ✓ *Menținute în vigoare*

European
IP Helpdesk

ec.europa.eu/ip-helpdesk

Instrumente de Protecție a PI

Proprietate Industrială

- Brevete și modele de utilitate: invenții
- Desene și Modele Industriale: design inovativ
- Mărci înregistrate: brand-uri
- Alte drepturi (cum ar fi Indicațiile Geografice), care nu sunt incluse în acest modul

European
IP Helpdesk

ec.europa.eu/ip-helpdesk

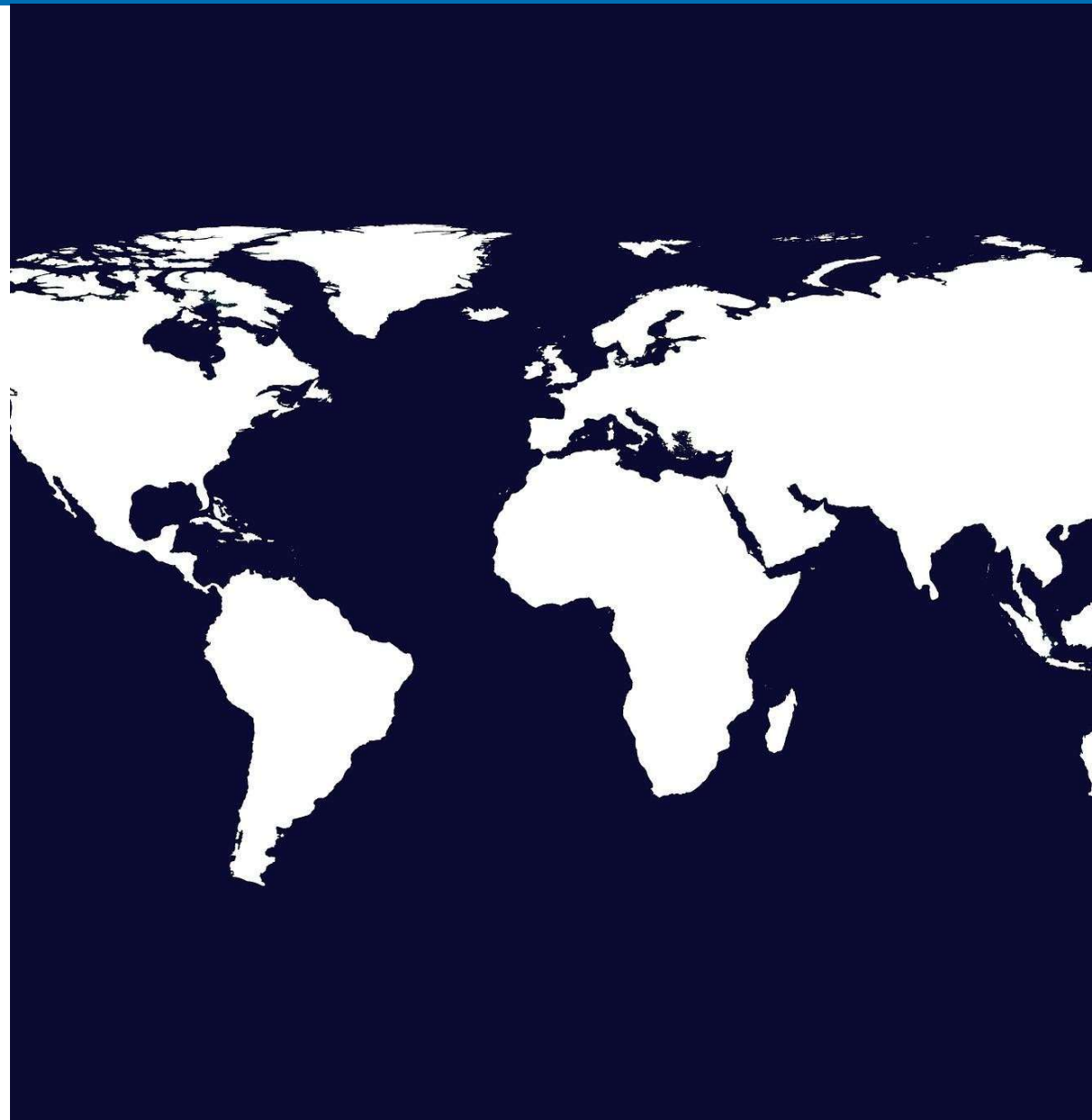
Principii Generale

Principiul Teritorialității

Drepturile de PI sunt drepturi cu acoperire teritorială. În general, drepturile exclusive sunt valabile în țara sau regiunea în care titlul de PI a fost înregistrat cu cerere și acordat cu certificat, în accord cu respectarea legislației în vigoare din acea țară sau regiune.

Drepturi Conferite

Un titlu de PI acordat îi conferă proprietarului său un monopol asupra creației sale. Nimeni nu va putea utiliza, comercializa, etc. fără acordul proprietarului, elementele protejate ale activului intangibil creat.

Durata de Protecție

- Drepturile de Proprietate Intelectuală conferă un monopol asupra creației intelectuale pentru o perioadă limitată de timp în funcție de categoria titlului, astfel:
 - Dreptul de autor: protecția este asigurată pentru încă **70 ani după decesul autorului**
 - Brevete: **20 ani de la data depunerii cererii de înregistrare**
 - Desene și modele: **25 ani de la data depunerii cererii de înregistrare**
 - Mărci: **10 ani de la data depunerii cererii de înregistrare, cu posibilitate de reînnoire**

European
IP Helpdesk

ec.europa.eu/ip-helpdesk

Drepturi de proprietate industrială (DPI) Intellectual Property Rights (IPR)

Brevete (Patents)

- **Ce este un brevet?**

- Este un titlu de proprietate care conferă *inventatorului* și/sau *solicitantului* dreptul exclusiv asupra unei invenții pe o anumită arie geografică, respectiv invenția nu poate fi realizată, utilizată, distribuită sau vândută fără consimțământul titularului de brevet.

- **Ce poate fi brevetat?**

- Brevetele pot fi acordate pentru o invenție legată de aspectele *funcționale* și *tehnice* ale *produselor* și *proceselor*. Pentru a putea fi brevetată invenția trebuie să îndeplinească următoarele condiții:
 - Subiectul/obiectul cererii să fie “brevetabil” conform legii
 - Noutate (elementul inovativ să nu facă parte din “stadiul tehnicii”)
 - Activitate inventivă (să nu fie evidentă și ușor de prevăzut)
 - Aplicabilitate industrială (utilitate practică)

**Durata de protecție: până la
20 ani, fără reînnoire**

Excepții de la brevetare

Invențiile sunt brevetabile, cu următoarele excepții (Art. 52 + 53 EPC):

- contrare „ordinii publice” sau moralității, de ex. periculoase pentru viață sau sănătate sau grav prejudiciabile pentru mediu;
- soiuri de plante sau animale sau procese esențialmente biologice pentru producția de plante sau animale;
- metode de tratare a corpului uman sau animal prin operație sau terapie și metode de diagnostic practicate pe corpul uman sau animal;
- descoperiri, teorii științifice și modele matematice;
- creații estetice;
- scheme, reguli și metode pentru stimularea performanței intelectuale, jocuri sau modele de afaceri, programe pentru calculatoare
- prezentarea de informații.

Noutatea

Art. 54: European Patent Convention:

- O invenție este considerată a fi nouă dacă nu face parte din **stadiul actual al tehnicii**.
- Stadiul actual al tehnicii (State of the art): Tot ceea ce a fost pus la dispoziția publicului printr-o descriere scrisă sau orală, prin utilizare sau în orice alt mod, înainte de data depunerii cererii de brevet European (internațional).

→ **Evaluați cu atenție orice potențială divulgare sau activitate de diseminare!**

Activitatea inventivă (nu este ușor predictibilă)

- Art. 56 European Patent Convention: O invenție are activitate inventivă dacă, având în vedere stadiul tehnicii, nu este evidentă și ușor de prevăzut pentru o persoană de specialitate în domeniu.
- Exemple de **cazuri tipice de lipsă de activitate inventivă**:
 - Simpla substituție a unui element cunoscut de la altul pentru a obține rezultate previzibile sau un schimb de material cu un alt material cunoscut cu efect similar.
 - Utilizarea de tehnici cunoscute sau modificarea atelierului pentru a îmbunătăți produse, procese sau dispozitive similare, în același mod, predictibil.
 - Extrapolarea simplă și directă a elementelor cunoscute, cum ar fi schimbarea dimensiunii, a formei sau a proporției, fără niciun efect neașteptat.
 - Selectarea dintr-o serie de posibilități alternative, fără niciun efect neașteptat.

Aplicabilitate Industrială

Art. 57 European Patent Convention:

- O invenție este considerată susceptibilă de aplicare industrială dacă poate fi fabricată sau utilizată în orice fel de industrie, inclusiv în agricultură.

Brevete

„FastSkin” de la Speedo, reușește să mărească alunecarea în apă prin reducerea rezistenței, permitând înotătorilor să câștige secunde valoroase în competiții.

Human Sensor, îmbrăcăminte care își schimbă culoarea pentru a reflecta nivelurile de poluare

Înregistrarea brevetelor

OFICIUL NAȚIONAL

În general, înainte de a depune o cerere de brevet la Oficiul de Stat pentru Invenții și Marci (OSIM) trebuie completate următoarele documente:

- descrierea invenției,
- una/mai multe revendicări
- desenele la care se face referire în descriere/revendicări
- rezumat
- document privind plata taxelor
- .

OFICIUL EUROPEAN

Se poate depune o singură cerere tradusă într-o limbă de circulație internațională:

- la OSIM, sau
- la European Patent Office (EPO).

EPO eliberează brevete care sunt **valabile pe teritoriul țărilor din Europa specificate în cerere (max. 38)**. Menținerea în vigoare se poate face în toate țările specificate sau parțial.

ÎNREGISTRARE INTERNAȚIONALĂ

Prin completarea unei cereri internaționale de brevet, se pot obține brevete valabile pe teritoriul țărilor specificate în cerere, respectiv oricare din cele 148 de țări semnatare ale tratatului de cooperare PCT.

Cererile PCT pot fi depuse la:

- OSIM,
- EPO,
- WIPO.

Modele de utilitate (Utility Models)

- **Ce este un model de utilitate?**

- În UE, doar 17 țări (de ex. Franța, Germania, Spania, Italia, Finlanda, Slovacia...) furnizează serviciul de înregistrare pentru modelul de utilitate.
- Modelele de utilitate protejează „invențiile minore” sau îmbunătățirile minore ale produselor existente. MU protejează invenția care constă în modificarea configurației, structurii sau constituției unui obiect astfel încât să ofere un avantaj în utilizarea sau fabricarea acestuia.
- Protecția se acordă printr-un sistem similar cu sistemul de brevete, deși semnificativ mai simplu și mai rapid (6 luni).
- Taxele pentru modelele de utilitate sunt mult mai mici.

Durata de protecție: între 6 și 15 ani, fără reînnoire

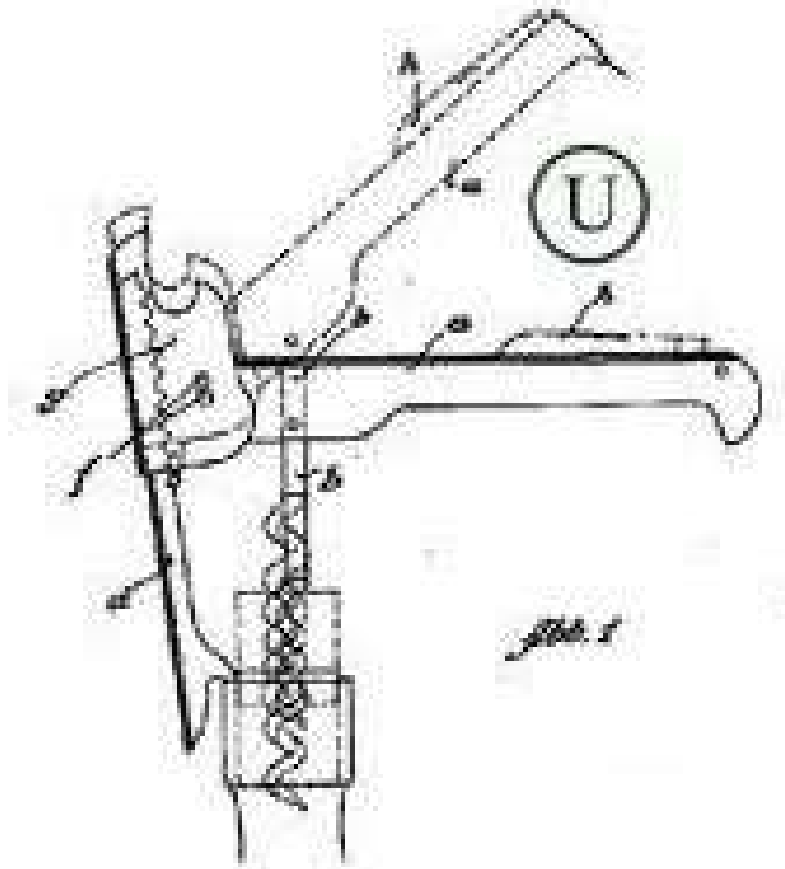

Brevete vs Modele de utilitate (MU)

BREVETE	MODELE DE UTILITATE
Noutate la nivel mondial	Noutate la nivel național
Activitate inventivă	Prag inventiv mai scăzut
Procesul de aplicare durează până la 36 de luni	Procesul de aplicare durează până la 6 de luni
20 ani este durata de protecție	Între 6 și 15 ani este durata de protecție
Taxe mari pentru protecție	Taxe mici pentru protecție
Aplicabilitate industrială	

Modele de utilitate

Desene și modele (Industrial Design)

- **Ce este design-ul industrial?**
 - Se referă la dreptul acordat pentru a proteja caracteristicile originale, ornamentale și nefuncționale ale unui produs care rezultă din activitatea de proiectare. Dreptul privește doar aspectul („designul”) unui produs, nu produsul în sine.
- **Ce poate fi protejat?**
 - Un design industrial poate fi acordat în raport cu caracteristicile vizuale ale unui produs (adică forma, ornamentația, modelul, configurația etc.). Desenele și modelele industriale care sunt dictate exclusiv de funcția articolului sunt excluse de la protecție.
 - Pentru a fi protejabil, un design industrial trebuie să îndeplinească următoarele criterii:
 - Noutate (nu trebuie să existe un alt desen sau model identic înregistrat deja)
 - Caracter individual

Înregistrarea desenelor și modelelor

DESIGN NATIONAL

Înregistrarea presupune completarea unei cereri tipizate la oficiul național (OSIM) și atașarea reprezentărilor design-ului care urmează să fie protejat.

DESIGN COMUNITAR

Pentru a obține un certificat de desen sau model valabil în spațiul UE se poate depune o singură cerere, într-o limbă de circulație internațională la EUIPO din Alicante – Spania.

ÎNREGISTRARE INTERNAȚIONALĂ

Prin completarea unei cereri de înregistrare și transmiterea ei la WIPO din Geneva se poate obține protecție pentru un design în mai multe state, dintre cele semnatare ale Convenției de la Haga

Design Industrial

Durata de protecție: reînnoire
în perioade de 5 ani până la
25 de ani

Mărci înregistrate (Trademarks)

Durata de protecție:
10 ani, reînnoire pe termen
nelimitat.

- **Ce este o marcă înregistrată (TM)?**
 - Este un semn distinctiv sau o combinație de semne, utilizat în comerț pentru a identifica și distinge bunurile sau serviciile unei firme de cele ale alteia. Un proprietar al mărcii are dreptul exclusiv la:
 - utilizarea mărcii pentru desemnarea unor produse sau servicii;
 - împiedicarea concurenței neloiale sau contrafacerea care ar utiliza semne distinctive identice sau similare pentru comercializarea produselor diferite sau de calitate inferioară.
- **Ce poate fi protejat ca marcă înregistrată?**
 - Cuvinte, litere, cifre, imagini, forme și culori, precum și orice combinație dintre acestea. În prezent este permisă înregistrarea unor mărci mai puțin tradiționale, cum ar fi semne tridimensionale (de exemplu sticla Coca-Cola), semne audio (sunete, tonuri de apel, sunetul leului Metro Goldwyn Meyer) sau mărci multimedia (intro animația Netflix).

Exemple de mărci înregistrate

No. 156932

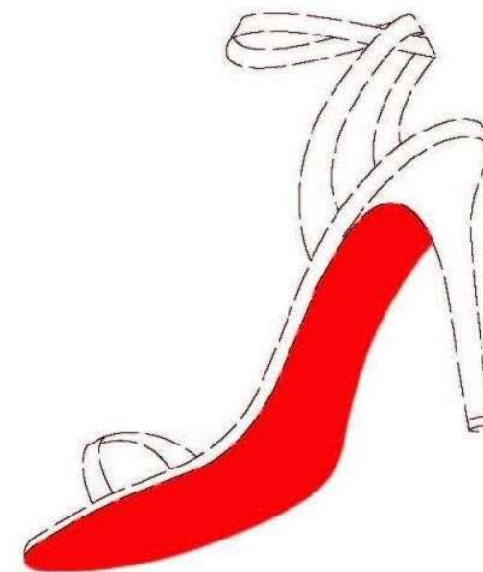
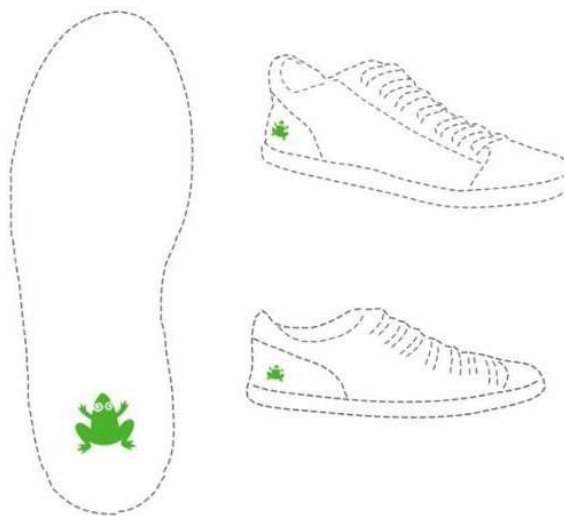

No. 176176

No. 141143

<https://www.youtube.com/watch?v=GV3HUDMQ-F8>

Cerințe pentru înregistrarea mărcilor

- Pentru ca o marcă să poată fi protejată trebuie să:
 - Fie distinctivă, de exemplu o cărămidă “tetra” dreptunghiulară albă
 - Nu creeze confuzie sau să inducă în eroare, FĂRĂ LACTO pentru lapte obișnuit
 - Nu fie descriptivă, de exemplu „reutilizabil” pentru instrumente sau aparate medicale
 - Nu aparțină excepțiilor prevăzute prin lege, nu puteți înregistra steagul unei țări
 - Fie în conformitate cu ordinea publică și bunele moravuri, „Bin Laden” nu poate fi înregistrată

Înregistrarea Mărcilor

MARCA NAȚIONALĂ

Cererea de înregistrare se poate face on-line pe site-ul www.osim.ro și trebuie însoțită de:

- o reproducere clară a mărcii, inclusiv culori, forme sau elemente tridimensionale,
- lista claselor NISA de produse sau servicii.

Înregistrarea poate fi anulată dacă proprietarul nu utilizează marca (5 ani).

MARCA COMUNITARĂ

Pentru a obține un certificat de marcă valabil în spațiul UE se poate depune o singură cerere, într-o limbă de circulație internațională la EUIPO din Alicante – Spania.

ÎNREGISTRARE INTERNAȚIONALĂ

Prin depunerea unei cereri internaționale, protecția unei mărci poate fi obținută în fiecare stat membru al sistemului Madrid, desemnat de solicitant. Cererile pot fi depuse la:

- OSIM
- EUIPO
- WIPO.

Dreptul de autor (Copyright)

- Nu protejează ideile în sine, ci doar forma concretă de exprimare a ideilor
- Creativitatea protejată este originalitatea operei!
- Nu este necesar un proces formal de înregistrare
- Protecția drepturilor de autor apare automat la crearea operei, cu condiția să fie originală

→ În general, protecția durează încă 70 de ani de la moartea creatorului.

Dreptul de autor (Copyright)

- **Ce este dreptul de autor și drepturile conexe?**
 - **Drepturile de autor (Copyright)** protejează operele literare și artistice, cum ar fi poezii, romane, muzică și picturi, dar și lucrări cinematografice, lucrări de arhitectură...Drepturile de autor protejează, de asemenea, software-ul și bazele de date.
 - **Drepturile conexe (Related rights)** sunt legate de protecția operelor de autor sub copyright. Scopul lor este de a proteja interesele juridice ale anumitor persoane și persoane juridice care contribuie la punerea la dispoziția publicului a unor lucrări precum artiști (de exemplu actori), producători de fonograme, radiodifuzori, etc.

Dreptul de autor (Copyright)

- **Ce poate fi protejat?**
 - Proprietarii de drepturi de autor pot interzice sau autoriza ca lucrările lor să fie:
 - copiate sau reproduse (de exemplu, publicații tipărite sau înregistrări sonore)
 - distribuite publicului
 - prezentate în public
 - traduse în alte limbi
 - adaptat, cum ar fi din roman în scenariu ...

Copyright

- **Fără înregistrare, dar trebuie certificată dovada dreptului de proprietate:**
 - i-DEPOT - <https://www.boip.int/en/entrepreneurs/registration-maintenance/registration/idea>
 - Enveloppe Soleau - <https://www.inpi.fr/fr/enveloppe-soleau>
 - WIPO Proof - <https://www.wipo.int/wipoproof/en/index.html>

Aceste instrumente online nu conferă un titlu de DPI, dar ajută la dovedirea datei creării lucrării dumneavoastră în cazul unor încălcări de drepturi de autor viitoare.

European
IP Helpdesk

ec.europa.eu/ip-helpdesk

PI fără drepturi (Soft IP)

Informații comerciale confidențiale

- **Dificil de definit**
 - Termenii „Informații comerciale confidențiale” pot fi folosiți pentru a descrie activele intelectuale care nu sunt incluse în proprietatea industrială sau în lucrări literare și artistice, dar au o valoare importantă pentru organizații. De obicei, aceasta se referă la know-how, secrete comerciale, informații confidențiale.
- Protecția „PI fără drepturi (soft IP)”
 - Nu se realizează prin înregistrare – nu sunt taxe de înregistrare;
 - Se încadrează în categoria activelor intangibile - asociate cu alte drepturi de PI;
 - Nu implică procesul de înregistrare, DAR necesită un management intern adecvat (care poate avea costuri mari).

European
IP Helpdesk

ec.europa.eu/ip-helpdesk

Costurile DPI (IPR)

Costurile DPI (IPR)

- **Brevet:**
 - Național: costul estimat pentru examinare poate varia între 20 € (Estonia) și 900 € (Finland)
 - European: costul estimat pentru examinare 5.600 € (7 țări sau mai multe) (Se preconizează reducerea costurilor prin brevetul unitar)
- **Marcă:**
 - Național: costul estimat pentru examinare poate varia între 11 € (Estonia) și 440 € (Italy)
 - European: costul estimat pentru examinare 900 €

Costurile DPI (IPR)

- **Desene și modele (Design industrial) :**
 - Național: costul estimat pentru examinare poate varia între 6.50 € (Estonia) și 430 € (Finland)
 - European: costul estimat pentru examinare 350 €

European
IP Helpdesk

ec.europa.eu/ip-helpdesk

Monitorizare și cercetare documentară de PI

Monitorizare și cercetare documentară de PI

- Căutarea regulată în bazele de date cu PI și a altor resurse este importantă pentru:
 - verificarea noutății
 - verificarea disponibilității unei mărci sau design
 - verificarea datei de prioritate pentru produsele și serviciile concurente
 - identificarea produselor și serviciilor concurenților
 - verificarea datei expirării altor DPI
 - efectuarea unui studiu de piață
 - a nu încălca drepturile terților
 - detectarea presupuselor încălcări ale terților

Resurse PI utile

- Mărci înregistrate: <http://www.iprhelphdesk.eu/news/trademarks-face-your-business>
- Dreptul de autor: <http://www.iprhelphdesk.eu/Fact-Sheet-Copyright-Essentials>
- Secrete comerciale: <http://www.iprhelphdesk.eu/Fact-Sheet-Trade-Secrets-Efficient-Tool-Competitiveness>
- Inventator, autor și proprietar: <http://www.iprhelphdesk.eu/news/inventorship-authorship-and-ownership>
- Diagrame privind brevete, mărci și design: <http://www.iprhelphdesk.eu/library/IP-Charts>

“Schema Ambasador”

- **Schema de cooperare** cu Enterprise Europe Network (EEN): 48 de ambasadori – 28 de țări
- **Dezvoltarea portofoliului de PI** în rândul IMM-urilor europene
- **Sprijină depășirea barierelor lingvistice**
- Face domeniul PI mai accesibil
- Schimb de bune practici și feedback din partea ambasadorilor cu privire la **cerințele IMM-urilor**
- **Evenimente locale de informare și instruire**

Contact:

- Website: ec.europa.eu/ip-helpdesk
- Liliana.Pop@staff.utcluj.ro
- Twitter [@iprhelpdesk](https://twitter.com/iprhelpdesk)
- LinkedIn [/european-ipr-helpdesk](https://www.linkedin.com/company/european-ipr-helpdesk)

Vă mulțumesc!

Toate imaginile sunt utilizate sub:
Licența Pixabay
Licența Unsplash
Freepik

European IP Helpdesk este coordonat de Consiliul European pentru Inovare și Agenția Executivă pentru IMM-uri (EISMEA), cu îndrumare la nivel de politici oferită de Direcția Generală pentru Piața Internă, Industrie, Antreprenoriat și IMM-uri (DG Grow) a Comisiei Europene. Informațiile furnizate de European IP Helpdesk nu sunt de natură juridică sau consultanță și nu este acceptată nicio responsabilitate pentru rezultatele oricăror acțiuni întreprinse de acest tip. Mai mult, nu poate fi considerată poziția oficială a EISMEA sau a Comisiei Europene. Nici EISMEA, nici Comisia Europeană și nicio persoană care acționează în numele EISMEA sau al Comisiei Europene nu este responsabilă pentru utilizarea care ar putea fi făcută acestor informații.

© Uniunea Europeană (2021)

